

tuusto päätti esittää valtiovarainministeriölle Helsingin kaupungin vapaavaraston käyttämisestä kannettavista maksuista annetun asetuksen 1 § ja 3 §:n 5 ja 6 momentin muuttamista (6.6. 412 §).

Rakennustyöt. Valtuusto myönsi 210 000 mk käyttövaroistaan käytettäväksi Herttoniemen asemarakennuksen kunnostustyötä varten (21.3. 218 §). Edelleen valtuusto oikeutti satamalautakunnan käyttämään seuraavat määrärahat niiden käyttötarkoitusta muuttaen:

– v:n 1971 talousarvion Länsisataman itäistä pistoketta varten merkitystä määrärahasta 155 625 mk ja muita töitä ja suunnittelua varten merkitystä 98 541 mk sekä v:n 1973 Länsisataman laitureita ja kenttiä varten merkitystä 350 000 mk perusparannusten suorittamiseen (16.5. 365 §)

– v:n 1972 talousarvion rautateitä ja ratapihoja varten merkitystä määrärahasta 200 000 mk varastorakennuksen L 7 B rakentamiseen (19.9. 543 §)

– v:n 1970 muita siltoja varten merkitystä määrärahasta 39 800 mk, v:n 1971 Lauttasaaren siltaa varten merkitystä 85 200 mk sekä kertomusvuoden talousarvion katuja, rautateitä ja aallonmurtajia ym. varten varatusta 300 000 mk Seurasaaren sillan rakennustöistä aiheutuneisiin menoihin (3.10. 580 §)

– kertomusvuoden talousarvion siltoja varten merkitystä määrärahasta 10 000 mk, viemärien suistojen ruoppaamista varten merkitystä 40 000 mk, varasto- ja teollisuusalueiden viemäreitä varten merkitystä 30 000 mk, lumenkaatopaikkojen ruoppaamista varten merkitystä 35 000 mk, pesulauttojen korjausta ja kunnossapitoa varten merkitystä 25 000 mk sekä jääteiden tutkimista varten merkitystä 10 000 mk Länsisataman ruokalaparakin rakennustöiden rahoittamiseen (14.11. 696 §)

– satamalaitoksen toimesta rakennettavia viemäreitä varten merkitty 300 000 mk:n suuruinen määräraha Herttoniemen teollisuussataman kenttätöiden rahoitukseen (14.11. 715 §).

Erinäiset kustannukset, kalusto ym. Valtuusto oikeutti satamalautakunnan käyttämään seuraavat määrära-

hat niiden käyttötarkoitusta muuttaen:

– v:n 1972 varastoimis- ja laiturihuolto-osaston käyttömenoista enintään 15 000 mk satamien vedenkuluksen ynnä vesipostien käytön ja kunnossapidon menoihin sekä

– saman talousarvion satama-alueen puhtaanapitoa varten merkitystä määrärahasta enintään 100 000 mk satama-alueen sähkövalaistukseen (7.3. 163 §)

– v:n 1972 talousarvion konttinosurin tarttumalaitetta varten merkitystä määrärahasta 36 670 mk trukin nostokehyyksen hankintaan (3.10. 581 §)

– varasto- ja teollisuusalueiden katuja ja rautateitä sekä rantaverhouksia varten merkitystä määrärahasta 30 000 mk jätteiden poistamisesta satama-alueelta aiheutuviin menoihin (12.12. 789 §)

– varastoimis- ja laiturihuoltotoimintaa varten merkitystä määrärahasta 900 000 mk tavaransiirrosta ja sähköjakelusta aiheutuvia menoja varten (12.12. 790 §).

Satamajäänmurtaja. Valtuusto oikeutti palolautakunnan tilaamaan Oy Wärtsilä Ab:n Helsingin telakalta lautakunnan 14.11.1972 päivätyssä esityksessä tarkoitetun satamajäänmurtajaan tulevan palokaluston.

Samalla valtuusto oikeutti satamalautakunnan suorittamaan kassavaroista ennakonmenona satamajäänmurtajan kauppahinnan v. 1973 lankeavasta erästä talousarvioon merkitsemättömän osan 142 000 mk (24.1. 58 §).

Alueen vuokraaminen. Valtuusto päätti, edellyttäen, että Avomeri Oy:n kanssa 25.5.1972 tehty vuokrasopimus puretaan, että yhtiölle vuokrataan Verkkosaaresta Verkkokatu 1:ssä sijaitseva n. 1600 m²:n suuruinen alue ajaksi 1.3.1973–30.6.1987 mm. ehdolla, että aluetta saadaan käyttää yksinomaan varustamokonttorin ja laivojen varaosavaraston paikkana (7.2. 101 §).

Purjelaivasäätiön liittyminen. Valtuusto päätti osallistua Purjelaivasäätiön perustamiseen 2 000 mk:lla edellyttäen, ettei kaupungille aiheudu asiasta jatkuvia velvoitteita. Valtuusto myönsi käyttövaroista tarkoitukseen 2 000 mk (28.11. 741 §).

9. Liikelaitoksia koskevat asiat

Sähkölaitos

Viranhaltijat. Sähkölaitoksen teknillistä korkeakoulututkintoa vaativat osastopäällikkötasoa edustavien virkasuhteessa sopimuspalkalla olevien viranhaltijoiden kuukausipalkat tarkistettiin 1.4. lukien seuraaviksi: Martti Aho 4 800 mk, Alpo Salo, Antti Itkonen ja Aimo Puromäki 4 565 mk sekä Unto Kilpinen 4 470 mk (7.3. 179 §).

Sähkölaitoksessa avoimeksi tullut mittarinlukijan vir-

ka (10. pl.) päätettiin lakkauttaa tililaskutusjärjestelmään siirtymisen takia (10.1. 25 §).

Voima-asemien investointeja koskevien rahoitusjärjestelyjen suorittaminen ym. Valtuusto oikeutti teollisuuslaitosten lautakunnan ylittämään kertomusvuoden talousarvion tilillä Voima-asetat olevaa määrärahaa enintään 9 000 000 mk:lla.

Samalla lautakunta oikeutettiin käyttämään vesilaitoksen vesisäiliöiden ja paineenkorotusasemien rakenta-

1. Kaupunginvaltuusto

mista varten merkitystä siirtomäärärahasta 4 400 000 mk sähkölaitoksen voima-asemien rakentamiseen. Hanasaari B-voimalaitoksen ja Kellosaaren voimalaitoksen hankintoihin ja urakoihin saatiin käyttöä kasvavaroista ennakkomienona 11 100 000 mk, mikä kateetaan v:n 1974–1977 talousarvioissa siten, ettei sähkölaitoksen investointien kokonaismäärä ylitä taloussuunnitelmassa vahvistettua tasoa (20.6. 455 §).

Valtuusto oikeutti lautakunnan käyttämään energian hankintaa varten merkitystä määrärahasta 300 000 mk sähkölaitoksen hallinto- ja yleiskuluihin sekä 2 500 000 mk sähkölaitoksen sivutoimintaan (28.11. 750 §).

Sähkölaitoksen kantakaupungin piirikeskuksen luonnospiirustukset, jotka oli laatinut Arkkitehtuuritoimisto Timo Penttilä Ky, hyväksyttiin (19.12. 812 §).

Atomivoimalaitoksen sijoittaminen. Vt Heikkonen ym. esittivät, että kaupunginhallitus suoritettaisiin tutkimuksen siitä, voitaisiinko kaupungin alueelle suunniteltu atomivoimalaitos sijoittaa johonkin Helsingin edustalla olevaan saareen, esim. Vallisaareen.

Teollisuuslaitosten lautakunta mainitsi, että kysymyksessä on ydinlämmitysvoimalaitos, joka tulisi tuottamaan sekä sähköä että kaukolämpöä ja joka tulisi palvelemaan koko Helsingin seutua. Sijoitus kaupungin itärajan tuntumaan olisi paras mm. siitä syystä, että kaukolämmityksen laajeneminen tapahtuu 1980-luvulla pääasiassa itäisissä ja pohjoisissa kaupunginosissa. Lautakunta ei kuitenkaan pitänyt kaupungin edustalla olevia saaria sopivina tarkoitukseen koska sekä sähkönsiirtojohtojen että kaukolämmön siirtojohtojen tuominen saariin on erittäin vaikeata ja kallista. Nykyisen turvallisuusajattelun kannalta saaret ovat liian lähellä suuria väestömääriä, esim. Vallisaaresta kaupungin keskusta on 5 km.

Koska laitoksen sijoituspaikka oli parhaillaan tutkimuksen alaisena, lautakunta katsoi, ettei aloitteen tulisi antaa aihetta enempiin toimenpiteisiin.

Kaupunkisuunnittelulautakunta oli aloitteen tekijöiden kanssa samaa mieltä siitä, ettei atomivoimalaa tulisi sijoittaa alkuperäisen suunnitelman mukaisesti Vuosaaren Uutelaan, vaan muita vaihtoehtoja on tutkittava. Lautakunta ei pitänyt myöskään saaria sopivana sijoituspaikkana mm. teknillisten vaikeuksien ja ratkaisun kalleuden vuoksi, mutta koska sijoituskysymys oli tutkimuksen alaisena, piti lautakunta esitettyä erillistutkimusta tarpeettomana.

Valtuusto päätti katsoa lautakuntien lausunnot riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta (21.3. 197 §, v:n 1968 kert. s. 62).

Vesilaitos

Viranhaltijat. Vesilaitoksen teknillistä korkeakoulututkintoa vaativat osasto- ja toimistopäällikkötasoa edustavien virkasuhteessa sopimuspalkalla olevien viranhaltijoiden kuukausipalkat tarkistettiin 1.4. lukien seuraaviksi: os.pääll:t Kauko Tammela 4 700 mk, Erkki Nuutila ja Simo Saari 4 565 mk, toim.pääll. Reijo Sitolahti 3 800 mk (7.3. 179 §).

Päijänne-hankkeen investointien poistot. Päijänne-hankkeen toteuttamiseksi perustettavan vedenhankintayhtiön pääomamenojen rahoitus muodostuu osakepääomasta, liittymismaksuista ja mahdollisista lainoista. Kukin osakas huolehtii itse yhtiöön sijoittamansa pääoman poistoista ja koroista. Pääoma- ja lainakustannuksia ei lasketa vedenhankintayhtiölle suoritettavaan vesimaksuun, joka sisältää ainoastaan yhtiön käyttökustannukset ilman pääomakustannuksia. Näin ollen yhtiön pääomamenojen rahoittamisesta kaupungille aiheutuvat kustannukset olisi otettava huomioon vesilaitoksen kirjanpidossa, jotta ne voitaisiin sisällyttää veden hintaan. Valtuuston 1972 hyväksymän käyttöömaisuuden poistosuunnitelman mukaan käyttöömaisuusosakkeita ei kuitenkaan poisteta, joten sen mukaan vedenhankintayhtiöön sijoitetulle osakepääomalle voitaisiin laskea vain korko. Liittymismaksu taas kuuluisi poistosuunnitelmassa lähinnä pysyviin osuuksiin kuntainvälistä ja muista laitoksista eikä sitäkään voitaisi poistaa.

Lautakunnan mielestä vedenhankintayhtiön osakepääomalle sekä liittymismaksulle tulisi laskea koron lisäksi myös poistoa, koska ne investointina kohdistuvat suoraan vedensiirtotunnelin rakentamiseen. Jotta poistoa voitaisiin laskea, tulisi osakepääoma ja liittymismaksut suorittaa vesilaitoksen pääomamenoilla, jolloin ne sisältyisivät vesilaitoksen käyttöömaisuuteen. Yhtiön rahoitukseen käytettävät lainat tulisi hoitaa keskushallinnon nimissä ja lainavarat tulisi normaalin talousarvioikäytännön mukaisesti osoittaa vesilaitoksen pääomamenoiksi sekä sisällyttää sen käyttöömaisuuteen. Kaupungin osuuden yhtiön mahdollisten lainojen koroista ja kuoletuksista suorittaisi keskushallinto. Kuoletukset osoitettaisiin vesilaitoksen pääomamenoiksi ja sisällytettäisiin vesilaitoksen käyttöömaisuuteen. Po. menettelyllä lainakustannukset voidaan siirtää veden hintaan tasaisesti pitkällekin ajanjaksolle.

Lautakunnan esityksestä valtuusto päätti, että sen 14.6. 1972 vahvistamaan Helsingin kaupungin käyttöömaisuuden poistosuunnitelman kohtaan 5 »Aineeton käyttöömaisuus» tehdään seuraava lisäys: »Päijänne-hankkeen investoinnit, poisto aika 50 vuotta» (10.1. 26 §).

Kaasulaitos

Viranhaltijat. Valtuusto päätti esittää kunnalliselle sopimusvaltuuskunnalle, että kaasulaitoksen toimitusjohtajan virka siirrettäisiin 37. palkkaluokkaan 1.6.1973 lukien (16.5. 350 \$).

Kaasulaitoksen teknillistä korkeakoulututkintoa vaativat osastopäällikkötasoa edustavien virkasuhteessa sopimuspalkalla olevien viranhaltijoiden kuukausipalkat tarkistettiin 1.4. lukien seuraaviksi: Torsti Simola 4 565 mk, Mauri Vainio 4 470 mk ja Viljo Suhonen 4 370 mk (7.3. 179 \$).

Liikennelaitos

Viranhaltijat. Liikennelaitoksen teknillistä korkeakoulututkintoa vaativat osasto- ja toimistopäällikkötasoa edustavien virkasuhteessa sopimuspalkalla olevien viranhaltijoiden kuukausipalkat tarkistettiin 1.4. lukien seuraaviksi: os.pääll:t Helge Henriksson 4 565 mk ja Teuvo Riitinen 4 370 mk, toim.pääll:t Kauko Niironen ja Juhani Valanto 3 700 mk sekä Allan Kotokanto 3 600 mk (7.3. 179 \$).

Raitiovaunusäännön muuttaminen. Valtuusto päätti muuttaa Helsingin kaupungin raitiovaunusäännön 8 §:n 1 momentin kohdat a ja f seuraaviksi:
 – 8 §. 1. Ajolupa raitiovaunun kuljettamiseen saadaan antaa edellytyksin:

- a) että asianomainen on täyttänyt 21 vuotta,
 – – –
- f) että jos hänet saatujen tietojen mukaan on tuomittu rangaistukseen rikoksesta, jonka takia hänet on katsottava sopimattomaksi toimimaan kuljettajana, vähintään kolme vuotta on kulunut rangaistuksen kärsimisestä (7.2. 100 \$).

Tariffin uusiminen. Valtuusto päätti hyväksyä liikennelaitoksen uudet tariffimääräykset lipun hintoineen noudatettavaksi kaupungin alueella yhteistariffilinjoilla. Muutetut tariffimääräykset ja lippujen hinnat linja-autolinjojen osalta esitettiin maistraatin hyväksyttäväksi. Kaupunginhallitus oikeutettiin päättämään muutosten alkamisajankohdasta sekä liikennelaitoksen ja Valtionrautateiden välisestä liikenteestä tehdyn sopimuksen muuttamisesta uutta tariffia vastaavaksi. Lisäksi valtuusto edellytti, että
 – lippujen hintojen tarkistamisesta aiheutuva lisätulo käytetään julkisen liikenteen kehittämiseen kaupungin alueella ja laaditaan lähivuosia varten sellainen kaluston hankintaohjelma, joka tekee mahdolliseksi palvelutason nostamisen

– kaupunginhallitus asettaa komitean, jonka tehtävänä on kiireellisesti tehdä suunnitelma liikennelaitoksen ja kaupungin omistukseen siirtyneiden yhtiöiden harjoit-

taman liikenteen rationalisoinniseksi

- ryhdytään toimenpiteisiin yksityisautoliikenteen edelleen rajoittamiseksi kaupungin keskustassa
- tutkitaan mahdollisuudet luopua yli kaupungin rajojen ulottuvista linjoista (31.10. 655 \$, kunn.as.kok. -74 s. 32).

Siviili-invalideille myönnettävien vapaa- ja alennuslippujen myöntämisperusteet päätettiin toteuttaa kaupunginhallituksen 13.11.1972 tekemän päätöksen mukaisesti (6.6. 413 \$, v:n 1972 kert. s. 315).

Alennus- ja vapaalippuja koskevien määräysten muuttaminen. Valtuusto päätti muuttaa määräykset seuraaviksi:

- 1) Invalidien vuosivapaalippu on henkilökohtainen yleislippu ja oikeuttaa rajoittamattomaan määrään matkoja kalenterivuoden aikana kaikilla yhteistariffilinjoilla.
- 2) Invalidien, koululaisten ja kansaneläkkeen saajien alennusliput ovat 10 matkan sarjalippuja, joiden jokainen maksuosa oikeuttaa matkustamaan rajoituksetta kaikilla yhteistariffilinjoilla tunnin aikana lipussa olevasta aikaleimasta lukien. Lipun jokaiseen matkosaan sisältyy vaihto-oikeus. Vaihdot voidaan tehdä myös paluusuuntaan.
- 3) Vuosivapaaliput ja 10 matkan alennussarjaliput myöntää ja myy liikennelaitos henkilökohtaiseen käyttöön invalideille, koululaisille ja kansaneläkkeen saajille kaupunginhallituksen vahvistamia perusteita noudattaen.
- 4) Invalideille, koululaisille ja kansaneläkkeen saajille myytävän lipun hinta on 3 mk.

Valtuusto oikeutti kaupunginhallituksen päättämään muutoksen voimaantulon ajankohdasta (31.10. 656 \$).

Linja-autojen tilaaminen. Liikennelaitos oikeutettiin tilaamaan kertomusvuoden aikana 30 täydellistä linja-autoa vaihto-osineen toimitettavaksi v. 1974 sekä 60 täydellistä linja-autoa vaihto-osineen toimitettavaksi v. 1975 (18.4. 288 \$, 20.6. 458 \$).

Linjan n:o 33 Tarvon pääte pysäkin määräämistä I vyöhykkeeseen kuuluvaksi tekivät v. 1972 aloitteen vt Syrjänen ym. ja kiinnittivät erityisesti huomiota Tarvon vanhusten virkistyskeskuksessa käyvien vanhusten matkakustannuksiin. Kaupunginhallitus totesi valtuuston hyväksyneen 29.11.1972 liikennelaitoksen uuden tariffin, yhtenäistariffiin, jonka mukaan sama lippu kelpaa koko kaupunkialueella ja jossa näin ollen ei ole vyöhykejakoa (10.1. 33 \$).

Vt Ukkola ym. esittivät aloitteessaan linjan n:o 75 jatkamista Puistolantie asemalle ja edelleen Artolantie pitkin kehätien tuntumaan lähinnä yhteyden parantami-

1. Kaupunginvaltuusto

seksi alueen itäosassa oleviin palvelukohteisiin.

Liikennelaitoksen lautakunta katsoi, että linjan jatkaaminen tasoylikäytävän kautta rautatien toiselle puolelle ei ollut mahdollista liian suuren onnettomuusvaaran vuoksi. Po. matkustustarpeen hoitamiseksi on kaavarunkoselvityksessä esitetty linjaa Suutarila - Puistola - Heikinlaakso, mutta tämän linjan aloittaminen on aiheellista vasta Suuntimotien rautatiealituksen valmistuttua. Lautakunta lupasi tutkia linjan mahdollista jatkamista rautatien varten saakka (21.2. 133 §).

Helsinki - Maaseutu-Liikenne Oy:n osake-enemmistön hankkiminen kaupungin omistukseen. Valtuusto päätti, että kaupungin omistukseen hankitaan rva Irja Koskiselta hänen omistamansa ko. yhtiön 6 000 osaketta 5 325 000 mk:n kauppahinnasta erinäisin ehdoin. Toivomusponnessaan valtuusto edellytti, että po. yhtiöiden palveluksessa olevalle henkilökunnalle turvataan tasavertaiset oikeudet ja edut liikennelaitoksen henkilökunnan kanssa (20.6. 459 §).

Julkisen liikenteen yhteistoimintasopimuksen tarkistustoimikunnan mietintö merkittiin tiedoksi (18.4. 287 §, 20.6. 457 §, khn mtö n:o 3).

Helsingin kaupungin ja kaupungin alueella toimivien

Liikenteenharjoittajien yhteistoimintasopimuksen, jonka valtuusto oli hyväksynyt 1970, 4 §:n 1 momentti päätettiin muuttaa seuraavaksi:

mikäli toiminimet eivät tämän sopimuksen piiriin kuuluvista linjoista saa kutakin ajettua linjakilometriä kohti sovittua tuloa, jonka suuruus on laskettu kutakin toiminimeä varten rajoissa 2.30 - 2.40 mk, maksaa liikennelaitos kaupungin puolesta mainitun sovitun tulon ja todellisuudessa saadun tulon erotuksen kullekin toiminimelle kuukausittain seuraavan kuukauden 15 pv:ään mennessä. Mainituksi sovituksi tuloksi on vahvistettu:

- 2.40 mk Suomen Turistiauto Oy:lle, Helsinki - Maaseutu-Liikenne Oy:lle ja Oy Liikenne Ab:lle,
- 2.30 mk Saaren Auto Oy:lle, Sirolan Liikenne Oy:lle, Metsälän Linja Oy:lle ja Tammelundin Liikenne Oy:lle.

Sopimuksen muutos tuli voimaan kertomusvuoden alusta lukien (18.4. 286 §, 16.5. 352 §, 20.6. 456 §, v:n 1970 kert. s. 103).

Ammattikasvatushallitus vahvisti 19.1. **liikennelaitoksen ammattikoulun** ohjesäännön (7.3. 157 §).

10. Muu liikeluonteinen toiminta

Elintarvikekeskus

Henkilökuntaruokailun kustannukset ym. Kaupunginvaltuusto oikeutti elintarvikekeskuksen lautakunnan käyttämään v:n 1973 talousarvioon kouluruokailua varten merkitystä määrärahasta 10 000 mk hallinto- ja muihin yhteisiin kustannuksiin sekä 103 000 mk henkilökuntaruokailusta aiheutuviin kustannuksiin (12.12. 791 §).

Tietojenkäsittelykeskus

Hallinto ym. kustannukset. Kaupunginvaltuusto oikeutti rahatoimiston käyttämään v:n 1972 talousarvion tietojenkäsittelykeskuksen käyttöä varten merkitystä määrärahasta enintään 10 000 mk sen hallintoon ja muihin yleisiin kustannuksiin (10.1. 32 §).

11. Rahatointa koskevat asiat

Lainojen ottaminen. Kaupunginvaltuusto päätti ottaa Kansaneläkelaitokselta Roihuvuoren vanhusten vuokratalon rakennuskustannusten rahoittamista varten 500 000 mk:n suuruisen lainan 4 %:n vuotuisin koroin ja 17 v:n maksuajoin sekä Kansaneläkelaitoksen 6.6. päivätyssä kirjeessä mainituin muin lainaehdoin. Lääninhallitus vahvisti 3.10. em. päätöksen (5.9. 494 §, 14.11. 701 §).

Kaupungin lahjoitusrahastoilta, kaupungin leski- ja orpoeläkekassalta sekä eräiltä muilta rahatoimiston hyväksymiltä lainanantajilta päätettiin ottaa v:n 1973 ja 1974 talousarviossa investointeihin ja metron

rakentamiseen merkittyjen määrärahojen kattamista varten yhteensä 2 000 000 mk:n määräinen osavelkakirjalaina 7.5 %:n vuotuisella korolla siten, että laina otetaan 1.5.1973 alkaen lainanantajien tarjoamina erinä, jotka kaikki erääntyvät maksettaviksi takaisin 1.5.1978. Kaupunginhallitus oikeutettiin hyväksymään muut lainaehdot (4.4. 244 §).

Kaupunginvaltuusto oikeutti kaupunginhallituksen ottamaan v. 1973 -74 koti- ja/tai ulkomaisia lainoja enintään 130 mmm vastaavan määrän, jolloin lainojen nimelliskorko on enintään 9 % ja laina-aika 12 - 20 v. sekä, mikäli on kysymys obligaatiolainasta, alkuperäi-